

1a Bractèoles aproximadament tan llargues com el tub del calze corresponent o més [Grup 1](#)

1b Bractèoles absents o molt curtes, que no arriben a la meitat del tub del calze corresponent [Grup 2](#)

1a Inflorescència no espiciforme, formada per verticil·lastres no contigus, cadascun amb 2 bràctees folioses [a]; planta normalment sense roseta basal de fulles persistents i amb tiges terminals, sovint folioses i ramificades [b] **2**

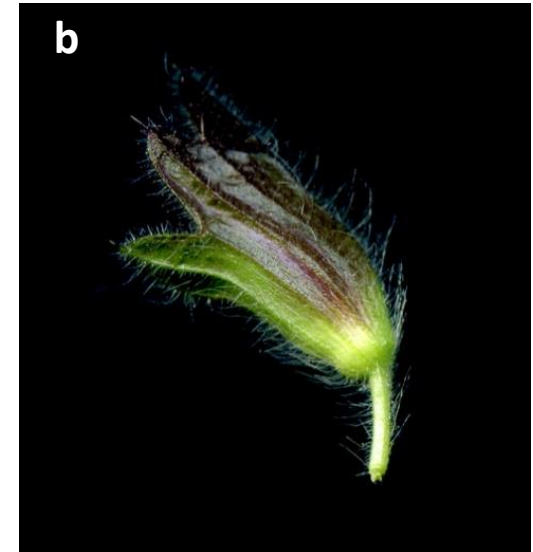
1b Inflorescència espiciforme, densa (alguns cops interrompuda a la base), poc o gens foliosa [a]; planta normalment amb una roseta basal de fulles persistents i tiges laterals, simples i amb no més de 4 parells de fulles [b]..... **5**

2a Fulles densament tomentoses o llanoses, blanques o grisenques almenys al revers [a]; calze no glandulós [b] 3

2b Fulles glabres o piloses, però no tomentoses, verdes per totes dues superfícies [a]; calze glandulós [b] 4

3a Planta, tota ella, densament seríceo-tomentosa i d'un blanc argentat [a]; fulles aparentment enteres (finament denticulades sota la pilositat) [b] [S. byzantina](#)

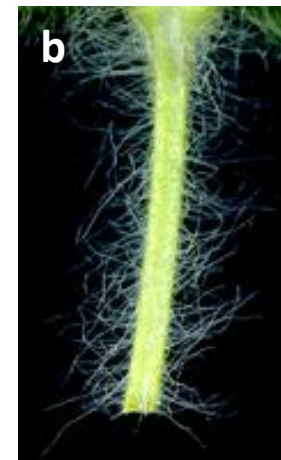
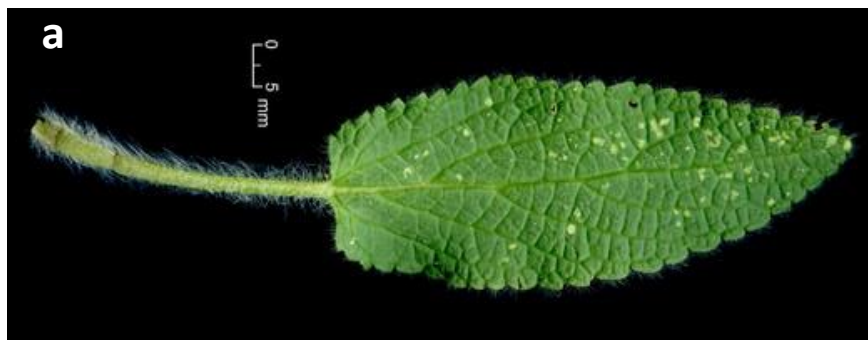
3b Planta no tan tomentosa, amb les fulles ± verdes a l'anvers, grisenques al revers[a]; fulles netament crenato-dentades [b]..... [S. germanica](#)

4a Fulles de 3-7 cm d'amplada [a]; tija glandulosa, almenys a la summitat [b]; dents del calze no espinescents [c] [*S. alpina*](#)

4b Fulles d'1-3 cm d'amplada [a]; tija no glandulosa [b]; dents del calze espinescents [c] [*S. heraclea*](#)

5a Corol·la d'un groc pàl·lid, amb el llavi superior bífid i amb el tub $\pm$ tan llarg com el calze [*S. alopecuroides*](#)

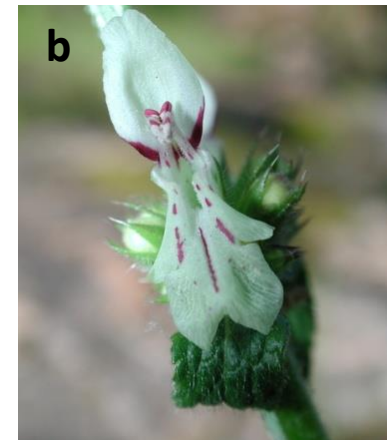
5b Corol·la purpúria (rarament albina), amb el llavi superior $\pm$ enter i amb el tub llargament exsertit..... [*S. officinalis*](#)

1a Limbe foliar cordat o truncat a la base [a]; corol·la purpúria, de color de rosa o blanca (o bé groga i, en aquest cas, amb el llavi superior bífid) [b]..... [2](#)

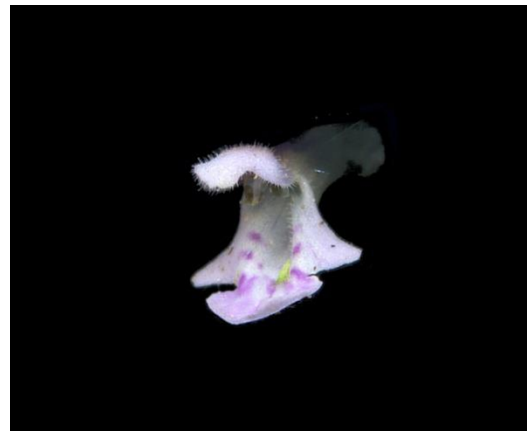
1b Limbe foliar atenuat o arrodonit a la base [a]; corol·la groga o blanca, amb el llavi superior enter [b]..... [6](#)

2a Corol·la groga, almenys el llavi inferior [a]; llavi superior bífid [b]..... [S. ocymastrum](#)

2b Corol·la purpúria, rosada o blanca, amb el llavi superior enter o emarginat..... [3](#)

3a Fulles, almenys les caulinars inferiors, de més de 5 cm d'amplada [a], llargament peciolades [a]; herba perenne [b]..... [S. sylvatica](#)

3b Fulles de no més de 3,5 cm d'amplada [a]; herba anual o perenne i, en aquest cas, amb les fulles sèssils o molt curtament peciolades [b]..... [4](#)

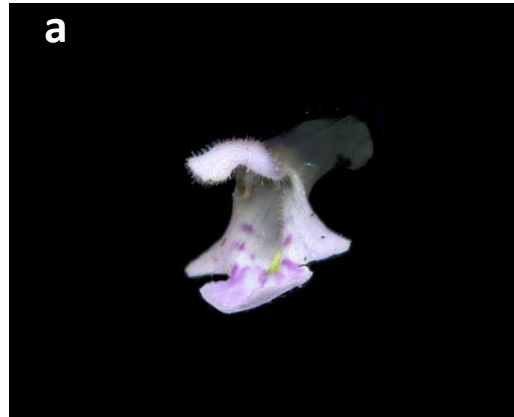

4a Fulles oblongo-lanceolades, molt agudes, les superiors sèssils i les inferiors subsèssils; herba perenne; corol·la purpúria..... [*S. palustris*](#)

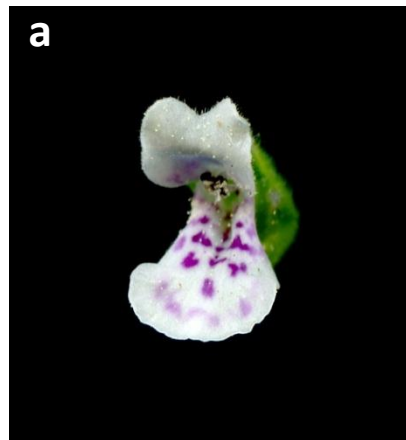
4b Fulles ovades, $\pm$ obtuses, totes $\pm$ peciolades [a]; herba anual [b]; corol·la d'un blanc rosaci, poc més llarga que el calze [c]..... [5](#)

5a Llavi superior de la corol·la enter [a]; calze floral de 5-7(8) mm, amb les dents mucronades (mucró de menys d' 1 mm) [b]..... [S. arvensis](#)

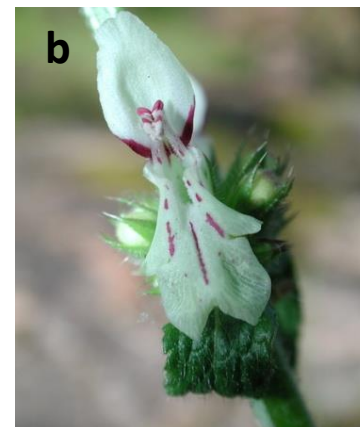
5b Llavi superior de la corol·la profundament emarginat [a]; calze floral de 6-8(10) mm, amb les dents aristades (aresta de més d'1mm) [b]..... [S. brachyclada](#)

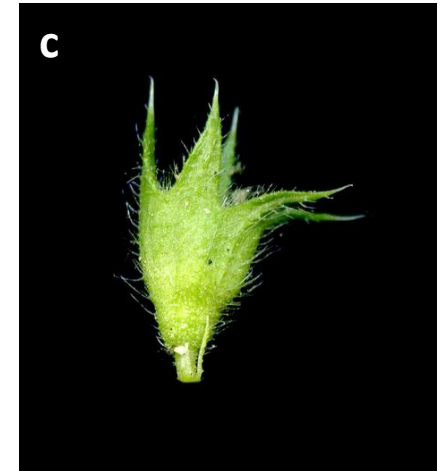
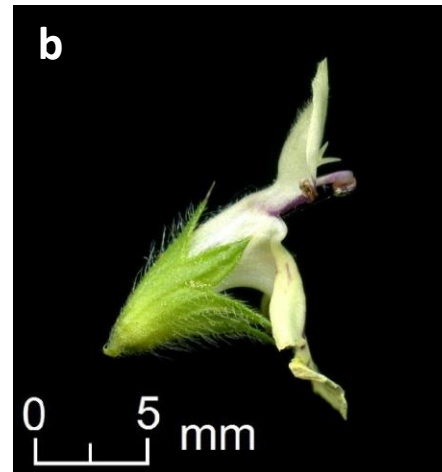
6a Fulles amb l'àpex **arrodonit**, densament cobertes d'un toment $\pm$ cresp i aplicat, gruixudes, reticulades, amb les dents obtuses [a]; corol·la d'un groc pàl·lid [b]; rosetes de fulles basals $\pm$ persistents..... [S. maritima](#)

6b Fulles $\pm$ **agudes**, amb pilositat laxa, primes, no reticulades, amb les dents agudes [a]; corol·la d'un blanc groguenc [b]..... [7](#)

7a Planta perenne, amb la rabassa $\pm$ lignificada [a]; corol·la normalment de 15-20 mm [b]; dents del calze triangulars, terminades en una aresta glabra [c]..... [S. recta](#)

7b Planta normalment anual, de rel prima [a]; corol·la de 10-16 mm [b]; dents del calze estretament triangulars, mucronades, ciliades fins prop de l'àpex [c]..... [S. annua](#)

